

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 นำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนตอนที่ 3 นำเสนอในรูปของคำบรรยาย โดยแต่ละตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 11 ถึงตารางที่ 16)

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในงาน 5 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียนและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนคือ

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในงานแต่ละด้านตามลำดับ (ตารางที่ 17 ถึงตารางที่ 23)

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติในงานแต่ละด้านตามลำดับ (ตารางที่ 24 ถึงตารางที่ 30)

2.3 การเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติในงานทุกด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ (ตารางที่ 31 ถึงตารางที่ 33)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย เรื่อง เพศ อายุ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การศึกษาและความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 261 คน (69.8%) เป็นเพศหญิง และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบผู้บริหารคือ 109 คน (55.3%) และครูบรรณารักษ์คือ 152 คน (85.9%) เป็นเพศหญิง ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูบรรณารักษ์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	88	44.7	25	14.1	113	30.2
หญิง	109	55.3	152	85.9	261	69.8
รวม	197	100.0	177	100.0	374	100

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 193 คน (51.6%) มีอายุระหว่าง 50-60 ปี รองลงมาได้แก่ 85 คน (22.7%) มีอายุระหว่าง 40-49 ปี และน้อยที่สุดคือ 21 คน (5.6%) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 163 คน (82.8%) มีอายุระหว่าง 50-60 ปี จำนวนสูงสุดของกลุ่มครูบรรณารักษ์คือ 71 คน (40.1%) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวนน้อยที่สุดของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนคือ 4 คน (2.0%) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี และจำนวนน้อยที่สุดของกลุ่มครูบรรณารักษ์คือ 21 คน (11.9%) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูบรรณารักษ์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20 - 29 ปี	-	-	21	11.9	21	5.6
30 - 39 ปี	4	2.0	71	40.1	75	20.1
40 - 49 ปี	30	15.2	55	31.1	85	22.7
50 - 60 ปี	163	82.8	30	16.9	193	51.6
รวม	197	100.0	177	100.0	374	100.0

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดคือ 149 คน (39.8%) มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1-5 ปี รองลงมาได้แก่ 86คน (23.0%) มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 6-10 ปี น้อยที่สุดคือ 10 คน (2.7%) มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 26-30 ปี

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากที่สุดคือ 53 คน (26.9%) และครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่คือ 96 คน (54.2%) มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเท่ากันคือ 1-5 ปี ผู้บริหารโรงเรียนจำนวนน้อยที่สุดมีอยู่ 10 คน (5.1%) มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 26-30 ปี ในขณะที่ครูบรรณารักษ์จำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน (0.6%) มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 21-25 ปี ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

ระยะเวลาที่ ดำรงตำแหน่ง	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูบรรณารักษ์		รวม	
	จำนวน N=197	ร้อยละ	จำนวน N=177	ร้อยละ	จำนวน N=374	ร้อยละ
1 - 5 ปี	53	26.9	96	54.2	149	39.8
6 - 10 ปี	45	22.8	41	23.2	86	23.0
11 - 15 ปี	45	22.8	29	16.4	74	19.8
16 - 20 ปี	33	16.8	10	5.6	43	11.5
21 - 25 ปี	11	5.6	1	.6	12	3.2
26 - 30 ปี	10	5.1	-	-	10	2.7
รวม	197	100.0	177	100.0	374	100.0

วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 346 คน (92.5%) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 28 คน (7.5%) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ของผู้บริหารโรงเรียนคือ 178 คน (89.3%) และครูบรรณารักษ์จำนวน 170 คน (96.0%) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 21 คน (10.7%) และครูบรรณารักษ์จำนวน 7 คน (4.0%) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

วุฒิการศึกษา	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูบรรณารักษ์		รวม	
	จำนวน N=197	ร้อยละ	จำนวน N=177	ร้อยละ	จำนวน N=374	ร้อยละ
ปริญญาตรี	176	89.3	170	96.0	346	92.5
ปริญญาโท	21	10.7	7	4.0	28	7.5
รวม	197	100.0	177	100.0	374	100.0

ความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด ผลการวิจัยในเรื่องนี้นำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีและไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด และวิธีหาความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด

ส่วนแรกเป็นจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีและไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดดำเนินงานห้องสมุดพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 331 คน (88.5%) มีความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด มีเพียงส่วนน้อยคือ 43 คน (11.5%) ที่ไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดดำเนินงานห้องสมุด

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่ของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 178 คน (90.4%) และครูบรรณารักษ์จำนวน 153 คน (86.4%) มีความรู้ในการจัดและดำเนินงานห้องสมุด ส่วนน้อยของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 19 คน (9.6%) และครูบรรณารักษ์จำนวน 24 คน (13.6%) ไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีและไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด

ความรู้เรื่อง จัดและดำเนิน งานห้องสมุด	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูบรรณารักษ์		รวม	
	จำนวน N=197	ร้อยละ	จำนวน N=177	ร้อยละ	จำนวน N=374	ร้อยละ
มีความรู้	178	90.4	153	86.4	331	88.5
ไม่มีความรู้	19	9.6	24	13.6	43	11.5
รวม	197	100.0	177	100.0	374	100.0

ส่วนที่ 2 เป็นวิธีหาความรู้เรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด คือ 145 คน (35.6%) มีความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุดโดยผ่านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น รองลงมาซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 143 คน (35.1%) มีความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุดโดยการดูงานห้องสมุด น้อยที่สุด คือ 119 คน (29.3%) ได้ผ่านการศึกษาศึกษาโดยตรงตามหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ของสถาบันการศึกษา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าในกลุ่มของผู้บริหารโรงเรียนมีผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากที่สุดคือ 108 คน (49.5%) มีความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุดโดยการดูงานห้องสมุดในขณะที่ครูบรรณารักษ์จำนวนมากที่สุดคือ 96 คน (50.8%) มีความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุดโดยผ่านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น ผู้บริหารโรงเรียนจำนวนน้อยที่สุด คือ 49 คน (22.5%) ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น ในขณะที่ครูบรรณารักษ์จำนวนน้อยที่สุดคือ 35 คน (18.5%) ผ่านการดูงานห้องสมุด ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การหาความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด

การหาความรู้*	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูบรรณารักษ์		รวม	
	จำนวน N=197	ร้อยละ	จำนวน N=177	ร้อยละ	จำนวน N=374	ร้อยละ
ศึกษาโดยตรงตามหลักสูตร บรรณารักษ์ศาสตร์ของสถาบัน การศึกษา	61	28.0	58	30.7	119	29.3
ผ่านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น	49	22.5	96	50.8	145	35.6
ดูงานห้องสมุด	108	49.5	35	18.5	143	35.1

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ

การนำเสนอผลการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนนี้ ครอบคลุมงาน 5 ด้าน คือ ด้าน วิชาการ ด้านธุรการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียนและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยจำแนกเป็น 3 ส่วนดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียน โดยจำแนกเป็นลำดับดังนี้

2.1.1 สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในงานทุกด้าน (ตารางที่ 17)

2.1.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในงานแต่ละด้าน (ตารางที่ 18 ถึงตารางที่ 22)

2.1.3 การจัดอันดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในงานทุกด้าน (ตารางที่ 23)

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน โดยจำแนกเป็นลำดับดังนี้

2.2.1 สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในงานทุกด้าน (ตารางที่ 24)

2.2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในงานแต่ละด้าน (ตารางที่ 25 ถึงตารางที่ 29)

2.2.3 การจัดอันดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในงานทุกด้าน (ตารางที่ 30)

2.3 การเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติในงานทุกด้านตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่ม (ตารางที่ 31 ถึงตารางที่ 33)

2.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียน

โดยจำแนกการนำเสนอข้อมูลเป็น 3 ส่วนคือ 1 สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในงานทุกด้าน 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในงานแต่ละด้าน และ 3 เปรียบเทียบ อันดับความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการสนับสนุนห้องสมุดในงานทุกด้านของผู้บริหารโรงเรียน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ตามลำดับคือ

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในงานด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านวิชาการ

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านธุรการ

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านบุคลากร

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านกิจการนักเรียน

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบการจัดอันดับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในทุกด้าน

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

2.1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุด

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในงาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียนและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.91$)

เมื่อพิจารณาบทบาทที่ปฏิบัติจริงในงานแต่ละด้านพบว่า มีงาน 4 ด้านที่ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านวิชาการ ($\bar{X}=2.91$) ด้านธุรการ ($\bar{X}=2.89$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.10$) และด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.22$) ส่วนอีก 1 ด้าน คือด้านความสัมพันธ์กับชุมชนผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ($\bar{X}=2.44$)

ผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่างานด้านกิจการนักเรียนเป็นงานที่ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงมากกว่างานด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.22$) รองลงมาได้แก่ งานด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.10$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}=2.44$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นว่างานด้านวิชาการและงานด้านบุคลากรเป็นงานที่ปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด ได้แก่ งานด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.40$) และงานด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.39$) ส่วนอีก 3 ด้าน ได้แก่ด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.19$) ด้านธุรการ ($\bar{X}=3.17$) และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}=2.61$) ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางและงานด้านกิจการนักเรียนเป็นงานที่ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงมากกว่างานด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.40$) รองลงมาได้แก่ งานด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.39$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}=2.61$)

ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่างานด้านวิชาการและงานด้านบุคลากรเป็นงานที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ด้านวิชาการ ($\bar{X}=2.60$) ด้านธุรการ ($\bar{X}=2.58$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=2.77$) ด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.02$) ส่วนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ($\bar{X}=2.25$) และงานด้านกิจการนักเรียนเป็นงานที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่างานด้านวิชาการและงานด้านบุคลากรเป็นงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่างานด้านอื่น ๆ โดยมีค่า

เฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.02$) รองลงมาได้แก่งานด้านบุคลากร ($\bar{X}=2.77$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}=2.25$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นโดยรวมต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนตรงกันคือทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$ และ 2.64) ในขณะที่เดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในงานทุกด้านโดยมีอยู่ 2 ด้าน คืองานด้านบุคลากรและงานด้านกิจการนักเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมากในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางและในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.61$) ในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ($\bar{X}=2.25$)

อย่างไรดีแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน แต่พบว่างานด้านธุรการและด้านวิชาการผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับปานกลางตรงกัน ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สรุปความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุด
ด้านต่าง ๆ

บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงเรียน ในการสนับสนุนห้องสมุดในด้านต่าง ๆ	(1) ผู้บริหาร โรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. ด้านวิชาการ	3.19	0.42	ป	2.60	0.62	ป	2.91	0.60	ป	10.45	*	3
2. ด้านธุรการ	3.17	0.53	ป	2.58	0.66	ป	2.89	0.66	ป	9.34	*	4
3. ด้านบุคลากร	3.39	0.44	ม	2.77	0.59	ป	3.10	0.60	ป	11.46	*	2
4. ด้านกิจการนักเรียน	3.40	0.43	ม	3.02	0.56	ป	3.22	0.53	ป	7.27	*	1
5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	2.61	0.66	ป	2.25	0.71	น	2.44	0.71	น	5.03	*	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.16	0.39	ป	2.64	0.52	ป	2.91	0.52	ป	10.98	*	

2.1.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการสนับสนุนห้องสมุด โรงเรียนในแต่ละด้าน

ก. บทบาทด้านวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มจากข้อคำถามทั้ง 15 ประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก 2 ประเด็น ระดับปานกลาง 11 ประเด็น และระดับน้อย 2 ประเด็น

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าคุณบริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ประเด็นที่ 3 เรื่องการส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ($\bar{X}=3.32$) และประเด็นที่ 9 เรื่องการอำนวยความสะดวกแก่ครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมห้องสมุด ($\bar{X}=3.31$)

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าคุณบริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางมีอยู่ 11 ประเด็น (คือประเด็นที่ 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13 และ 15) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือประเด็นที่ 8 เรื่องกำหนดให้ครูบรรณารักษ์จัดทำโครงการแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนเป็นประจำ ($\bar{X}=3.20$) รองลงมาได้แก่ประเด็นที่ 1 เรื่องชี้แจงให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานทางด้านวิชาการและคณะครูในโรงเรียนเห็นว่าห้องสมุดเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่องานวิชาการของโรงเรียน ($\bar{X}=3.16$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางคือประเด็นที่ 15 เรื่อง กำหนดนโยบายให้ผู้รับผิดชอบในการจัดตารางสอนจัดให้มีชั่วโมงการค้นคว้าในห้องสมุด โดยระบุไว้อย่างชัดเจนในตารางสอน ($\bar{X}=2.51$)

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อยมีอยู่ 2 ประเด็น โดยเรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นได้ดังนี้คือประเด็นที่ 14 เรื่องการสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนแล้วนำมาเก็บไว้ที่ห้องสมุดเพื่อให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางในการให้บริการสื่อการเรียนการสอนทุกประเภท

($\bar{X}=2.42$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำที่สุดได้แก่ประเด็นที่ 4 เรื่อง การสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด ($\bar{X}=1.97$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่อคือ 9 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1-3 และ 8-12) รองลงมาได้แก่ระดับปานกลางมีอยู่ 5 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 5, 6, 7, 14 และ 15) และระดับน้อย 1 ประเด็น คือประเด็นที่ 4 เรื่อง การสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด ($\bar{X}=2.20$) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 9 เรื่องการอำนวยความสะดวกแก่ครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมห้องสมุด เช่น การจัดนิทรรศการ การอภิปราย การเล่นนิทานเป็นต้น ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 4 เรื่อง การสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด ($\bar{X}=2.20$)

ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่อคือ 10 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 1, 3 และ 6-13) รองลงมาได้แก่ ระดับน้อยมีอยู่ 4 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 2, 5, 14 และ 15) และระดับน้อยที่สุด 1 ประเด็น คือประเด็นที่ 4 เรื่องการสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด ($\bar{X}=1.70$) ซึ่งเป็นประเด็นที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 3 เรื่อง การส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ($\bar{X}=3.05$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นโดยรวม ต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับเดียวกันคือทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$ และ $\bar{X}=2.60$)

ในขณะที่เดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.05 ทุกประเด็น โดยมีอยู่ 8 ประเด็นได้แก่ (ประเด็นที่ 1, 3, 8, 9, 10, 11, 12 และ 13) ที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่ามึบบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในประเด็นที่ 2 เรื่อง มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานทางด้านวิชาการเข้ามาช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) ในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ($\bar{X}=2.49$) และมีอยู่ 3 ประเด็นได้แก่ประเด็นที่ 5 เรื่อง ช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการคัดเลือกหนังสือ สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ประเด็นที่ 14 เรื่อง สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนแล้วนำมาเก็บไว้ที่ห้องสมุดเพื่อให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางในการให้บริการสื่อการเรียนการสอนทุกประเภทและประเด็นที่ 15 เรื่อง กำหนดนโยบายให้ผู้รับผิดชอบในการจัดตารางสอนจัดให้มีชั่วโมงการค้นคว้าในห้องสมุดโดยระบุไว้อย่างชัดเจนในตารางสอน ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ส่วนประเด็นที่ 4 เรื่อง สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

อย่างไรก็ดีมีอยู่ 2 ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกัน ดังนี้

ประเด็นที่ 6 เรื่อง ให้คำแนะนำแก่ครูบรรณารักษ์เกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบบทเรียนและหนังสือส่งเสริมการอ่านตามหลักสูตร ประเด็นนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าเป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง โดยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์เท่ากับ 2.62

ประเด็นที่ 7 เรื่อง กระตุ้นให้ครูบรรณารักษ์จัดหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่มาให้บริการในห้องสมุดในประเด็นนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าเป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางโดย

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเท่ากับ 3.15 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู
บรรณารักษ์เท่ากับ 2.57

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนใน
การสนับสนุนห้องสมุดในด้านวิชาการจะปรากฏอยู่ในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านวิชาการ

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหาร โรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. ชี้แจงให้ผู้ช่วยบริหารที่รับผิดชอบงานทางด้านวิชาการและคณะครูในโรงเรียนเห็นว่าห้องสมุดเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญและมีความจำเป็น	3.41	0.62	ม	2.88	0.79	ป	3.16	0.75	ป	7.08	*	4
2. มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานทางด้านวิชาการเข้ามาช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมห้องสมุด	3.28	0.71	ม	2.49	0.93	น	2.90	0.91	ป	9.05	*	9
3. ส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยกำหนดไว้	3.57	0.52	ม	3.05	0.83	ป	3.32	0.73	ม	7.06	*	1

ตารางที่ 18 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหาร โรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
4. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด	2.20	1.00	น	1.70	0.89	นส	1.97	0.98	น	5.11	*	14
5. ช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการคัดเลือกหนังสือ สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	2.96	0.84	ป	2.40	1.00	น	2.69	0.96	ป	5.85	*	11
6. ให้คำแนะนำแก่ครูบรรณารักษ์เกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบบทเรียน และหนังสือส่งเสริมการอ่านตามหลักสูตร	3.23	0.62	ป	2.62	0.87	ป	2.94	0.81	ป	7.71	*	8

ตารางที่ 18 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
7. กระตุ้นให้ครูบรรณารักษ์จัดหาข้อมูล ต่างๆ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่มา ให้บริการในห้องสมุด	3.15	0.71	ป	2.57	0.88	ป	2.88	0.84	ป	6.89	*	10
8. กำหนดให้ครูบรรณารักษ์จัดทำโครงการ แนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนเป็น ประจำ	3.42	0.63	ม	2.96	0.85	ป	3.20	0.78	ป	5.85	*	3
9. อำนวยความสะดวกแก่ครูบรรณารักษ์ใน การจัดกิจกรรมห้องสมุด เช่น การจัด นิทรรศการ การอภิปรายการเล่านิทาน เป็นต้น	3.60	0.59	ม	2.98	0.86	ป	3.31	0.79	ม	7.93	*	2

ตารางที่ 18 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
10. อำนวยความสะดวกแก่ครูบรรณารักษ์ในการสำรวจความสนใจในการอ่านของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน	3.40	0.64	ม	2.81	0.87	ป	3.12	0.81	ป	7.38	*	5
11. กำหนดเป็นนโยบายให้ครูบรรณารักษ์ติดตามและประเมินผลการใช้ห้องสมุดของนักเรียน	3.37	0.7	ม	2.85	0.84	ป	3.12	0.81	ป	6.43	*	5

ตารางที่ 18 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
12. ขอความร่วมมือจากครู-อาจารย์ทุกท่านให้ ใช้วิธีการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนต้องค้นคว้าหา ความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากห้องสมุดให้ มากที่สุด	3.37	0.70	ม	2.76	0.86	ป	3.08	0.84	ป	7.43	*	6
13. กระตุ้นให้ครูบรรณารักษ์จัดทำโครงการ แนะนำการใช้ห้องสมุดแก่ครู เพื่อที่ครูจะ ได้ใช้ห้องสมุดประกอบการสอนอย่างถูก วิธี	3.34	0.72	ม	2.68	0.82	ป	3.03	0.83	ป	8.14	*	7

ตารางที่ 18 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหาร โรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
14. สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน แล้วนำมาเก็บไว้ที่ห้องสมุด เพื่อให้ห้อง สมุดเป็นศูนย์กลางในการให้บริการสื่อ การเรียนการสอนทุกประเภท	2.67	0.98	ป	2.15	0.89	น	2.42	0.97	น	5.35	*	13
15. กำหนดนโยบายให้ผู้รับผิดชอบในการจัด ตารางสอน จัดให้มีชั่วโมงการค้นคว้าใน ห้องสมุด โดยระบุไว้อย่างชัดเจนใน ตารางสอน	2.85	0.95	ป	2.14	0.94	น	2.51	1.01	ป	7.26	*	12
ค่าเฉลี่ยรวม	3.19	0.42	ป	2.60	0.62	ป	2.91	0.60	ป	10.45	*	

ข. บทบาทด้านธุรการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความเห็นโดยรวมว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนในด้านธุรการในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.89$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม จากข้อคำถามทั้ง 12 ประเด็น พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก 1 ประเด็น ระดับปานกลาง 10 ประเด็นและระดับน้อย 1 ประเด็น

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก คือประเด็นที่ 8 เรื่อง ให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเลือกที่ตั้งของห้องสมุดให้อยู่ในที่สะดวกเป็นศูนย์กลางของผู้ใช้ ($\bar{X}=3.26$)

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางมี 10 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1-3, 5-7 และ 9-12) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ประเด็นที่ 9 เรื่อง ให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการขยายและปรับปรุงห้องสมุดให้เหมาะสมกับจำนวนครู อาจารย์และนักเรียน ($\bar{X}=3.23$) รองลงมาได้แก่ประเด็นที่ 10 เรื่อง สนับสนุนให้มีการจัดหาครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานห้องสมุดให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.20$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 3 เรื่อง จัดสรรประมาณให้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ ($\bar{X}=2.54$) ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อย 1 ประเด็นคือเรื่อง การจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ห้องสมุด นอกเหนือไปจากงบประมาณที่ได้รับเป็นประจำ ($\bar{X}=2.50$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่คือ 7 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1-4, 5, 6 และ 11) และอีก 5 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 5, 8, 9, 10 และ 12) ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 10 การสนับสนุนให้มีการจัดหาครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานห้อง

สมุดให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.48$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ประเด็นที่ 6 เรื่องการอนุญาตให้ห้องสมุดมีเงินสำรองจ่ายได้ ($\bar{X}=2.80$)

ครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่คือ 7 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 5 และ 7-12) และอีก 5 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1-4 และ 6) อยู่ในระดับน้อย ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่อง การให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเลือกที่ตั้งของห้องสมุดให้อยู่ในที่สะดวกเป็นศูนย์กลางของผู้ใช้ ($\bar{X}=3.03$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ประเด็นที่ 4 เรื่อง การจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ห้องสมุด นอกเหนือไปจากงบประมาณที่ได้รับเป็นประจำ ($\bar{X}=2.07$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นโดยรวมต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับเดียวกัน คือ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$ และ $\bar{X}=2.58$) ในขณะที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกประเด็นโดยมีอยู่ 5 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 5, 8-10 และ 12) ที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก ในขณะที่ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ยังพบว่ามีอยู่ 2 ประเด็นที่ผู้ตอบแบบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกันดังนี้

ประเด็นที่ 7 เรื่องติดตามและประเมินผลการใช้เงินของห้องสมุดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ในประเด็นนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางโดยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ในขณะที่ความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

ประเด็นที่ 11 เรื่องขอความร่วมมือจากผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านธุรการให้อำนวยความสะดวกในการผลิตและจัดพิมพ์เอกสารต่างๆของห้องสมุด ในประเด็นนี้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาท

ที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางโดยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 ในขณะที่ความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในด้านธุรการจะปรากฏอยู่ในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านธุรการ

บทบาทด้านธุรการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. ชี้แจงให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการเงินเห็นว่าหน้าที่ห้องสมุดจะพัฒนาไปได้ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านการเงิน	3.08	0.75	ป	2.38	0.90	น	2.75	0.90	ป	8.09	*	8
2. สรรหาแหล่งเงินทุนให้แก่ห้องสมุด	2.98	0.82	ป	2.21	0.92	น	2.61	0.95	ป	8.48	*	9
3. จัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ	2.91	0.78	ป	2.12	0.87	น	2.54	0.91	ป	9.14	*	11
4. จัดสรรเงินบำรุงการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ห้องสมุดนอกเหนือไปจากงบประมาณที่ได้รับเป็นประจำ	2.88	0.87	ป	2.07	0.90	น	2.50	0.97	น	8.83	*	12

ตารางที่ 19 (ต่อ)

บทบาทด้านธุรการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
5. อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินให้ แก่อห้องสมุด	3.29	0.79	ม	2.66	0.94	ป	2.99	0.92	ป	7.05	*	6
6. อนุญาตให้ห้องสมุดมีเงินสำรองจ่ายได้	2.80	0.99	ป	2.36	1.06	น	2.59	1.05	ป	4.09	*	10
7. ติดตามและประเมินผลการใช้เงินของห้อง สมุดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.03	0.90	ป	2.55	0.91	ป	2.80	0.94	ป	4.99	*	7
8. ให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการ เลือกที่ตั้งของห้องสมุดให้อยู่ในที่ที่ สะดวก เป็นศูนย์กลางของผู้ใช้	3.46	0.70	ม	3.03	0.88	ป	3.26	0.82	ม	5.20	*	1

ตารางที่ 19 (ต่อ)

บทบาทด้านธุรการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
9. ให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการ ขยายและปรับปรุงห้องสมุดให้เหมาะสม กับจำนวนครู อาจารย์ และนักเรียน	3.44	0.67	ม	2.99	0.89	ป	3.23	0.81	ป	5.48	*	2
10. สนับสนุนให้มีการจัดหาครุภัณฑ์ต่างๆ ที่ จำเป็นต่อการดำเนินงานห้องสมุดให้เพียง พอแก่การปฏิบัติงาน	3.48	0.61	ม	2.88	0.86	ป	3.20	0.80	ป	7.57	*	3
11. ขอความร่วมมือจากผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านธุรการให้อำนวยความสะดวกในการผลิตและการจัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ ของห้องสมุด	3.23	0.74	ป	2.75	0.83	ป	3.00	0.82	ป	5.86	*	5

ตารางที่ 19 (ต่อ)

บทบาทด้านธุรการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
12. ขอความร่วมมือจากผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานทางด้านธุรการให้อำนวยความสะดวกในการเบิก-จ่ายวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในงานของห้องสมุด	3.39	0.68	ม	2.97	0.82	ป	3.19	0.78	ป	5.41	*	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.17	0.53	ป	2.58	0.66	ป	2.89	0.66	ป	9.34	*	

ค. บทบาทด้านบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นโดยรวมว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนในด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม จากข้อคำถามทั้ง 12 ประเด็น พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก 4 ประเด็นและระดับปานกลาง 8 ประเด็น บทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ประเด็นที่ 8 เรื่องการเปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X}=3.46$) ประเด็นที่ 6 เรื่องการส่งเสริมให้บุคลากรของห้องสมุดเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะในวิชาชีพและวิชาการ ($\bar{X}=3.37$) ประเด็นที่ 7 เรื่องให้โอกาสบุคลากรของห้องสมุดในการศึกษาต่อ ($\bar{X}=3.28$) ประเด็นที่ 11 พิจารณาความคิดเห็นความชอบของบุคลากรห้องสมุดด้วยความเที่ยงธรรม ($\bar{X}=3.27$)

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลางมี 8 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1-5, 9, 10 และ 12) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 12 เรื่อง ช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคตลอดจนข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรห้องสมุด ($\bar{X}=3.19$) รองลงมาได้แก่ประเด็นที่ 9 เรื่องจัดสวัสดิการและเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรของห้องสมุดและประเด็นที่ 10 เรื่อง ยกย่องบุคลากรของห้องสมุดที่ปฏิบัติงานดีเด่นให้ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไปโดยทั้ง 2 ประเด็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.16 และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือประเด็นที่ 4 เรื่องกำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดคือสอนประมาณ 8 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ ($\bar{X}=2.52$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับ มากเป็นส่วนใหญ่มาก คือ 9 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 3 และ 5-12) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X}=3.64$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 5 เรื่อง ชี้แจงระเบียบกฎเกณฑ์ หน้าที่และความรับผิดชอบให้บุคลากรของห้องสมุดทราบ

($\bar{X}=3.28$) และอีก 3 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 1, 2 และ 4) ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประเด็นที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่องการเปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X}=3.64$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 4 เรื่อง กำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดคือสอนประมาณ 8 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ ($\bar{X}=3.01$)

ครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ คือ 9 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 3 และ 5-12) โดยประเด็นที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่องเปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X}=3.64$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 5 เรื่อง ชี้แจงระเบียบ กฎเกณฑ์ หน้าที่และความรับผิดชอบให้บุคลากรของห้องสมุดทราบ ($\bar{X}=3.28$) และอีก 3 ประเด็น ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่องเปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X}=3.64$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ประเด็นที่ 4 เรื่องกำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด คือส่วนประมาณ 8 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ ($\bar{X}=1.98$)

เมื่อเปรียบเทียบความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม ในข้อคำถามทั้ง 12 ประเด็นพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันคือผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านน้อยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.39$) ในขณะที่ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.77$) ในขณะเดียวกัน ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกประเด็น โดยมีอยู่ 9 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 3 และประเด็นที่ 5-12) ที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมากในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางส่วนอีก 3 ประเด็นได้แก่ประเด็นที่ 1 เรื่องให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบทางด้านบุคลากรเข้ามามีส่วนในการดูแลและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรของห้องสมุด ประเด็นที่ 2 จัดให้มีบุคลากรห้องสมุดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานห้องสมุดและประเด็นที่ 4 เรื่องกำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอน ตามที่กระทรวง

ศึกษาธิการกำหนด ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในด้านบุคลากรจะปรากฏอยู่ในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านบุคลากร

บทบาทด้านบุคลากร	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. ให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบทางด้านบุคลากรเข้ามามีส่วนในการดูแลและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับบุคลากรของห้องสมุด	3.13	0.81	ป	2.50	0.81	น	2.83	0.87	ป	7.48	*	10
2. จัดให้มีบุคลากรห้องสมุด เช่น ครูบรรณารักษ์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ช่วยงานห้องสมุด ตลอดจนนักการภารโรงให้เพียงพอต่อการดำเนินงานห้องสมุด	3.25	0.81	ป	2.38	0.91	น	2.84	0.96	ป	9.70	*	9
3. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ที่จะมาช่วยงานห้องสมุด	3.34	0.77	ม	2.87	0.89	ป	3.12	0.86	ป	5.45	*	7

บทบาทด้านบุคลากร	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
4. กำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดคือสอนประมาณ 8 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์	3.01	0.96	ป	1.98	1.10	น	2.52	1.15	ป	9.63	*	11
5. ชี้แจงระเบียบกฎเกณฑ์ หน้าที่ และความรับผิดชอบให้บุคลากรของห้องสมุดทราบ	3.28	0.67	ม	2.63	0.88	ป	2.98	0.84	ป	7.96	*	8
6. ส่งเสริมให้บุคลากรของห้องสมุดเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในวิชาชีพ และวิชาการ	3.63	0.53	ม	3.07	0.82	ป	3.37	0.74	ม	7.69	*	2
7. ให้โอกาสบุคลากรของห้องสมุดในการศึกษาต่อ	3.47	0.65	ม	3.07	0.77	ป	3.28	0.74	ม	5.30	*	3

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทด้านบุคลากร	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
8. เปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอ ความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด	3.64	0.56	ม	3.25	0.69	ป	3.46	0.65	ม	5.93	*	1
9. จัดสวัสดิการและเครื่องอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร ของห้องสมุด	3.43	0.63	ม	2.87	0.06	ป	3.16	0.78	ป	7.15	*	6
10. ยกย่องบุคลากรของห้องสมุดที่ปฏิบัติงาน ดีเด่นให้ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป	3.39	0.68	ม	2.89	0.86	ป	3.16	0.81	ป	6.12	*	6
11. พิจารณาความดีความชอบของบุคลากร ห้องสมุดด้วยความเที่ยงธรรม	3.63	0.49	ม	2.86	0.91	ป	3.27	0.82	ม	10.01	*	4

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทด้านบุคลากร	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
12. ช่วยแก้ไขปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรห้องสมุด	3.52	0.57	ม	2.82	0.90	ป	3.19	0.82	ป	8.75	*	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.39	0.44	ม	2.77	0.59	ป	3.10	0.60	ป	11.46	*	

ง. บทบาทด้านกิจการนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นโดยรวมว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนใน ด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.22$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม จาก ข้อคำถามทั้ง 8 ประเด็นพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก 5 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 2-4 และ 6-7) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 6 เรื่อง อนุญาตและ ส่งเสริมให้มีนักเรียนมาช่วยงานห้องสมุด ($\bar{X}=3.57$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ประเด็น ที่ 7 เรื่อง ยกย่องหรือประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุด ($\bar{X}=3.26$)

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียน มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางมีอยู่ 2 ประเด็นเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ประเด็นที่ 5 เรื่องมีส่วนร่วมในการพิจารณาเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ของห้องสมุด เพื่อให้เอื้อ ต่อการใช้บริการของนักเรียน ($\bar{X}=3.20$) และประเด็นที่ 1 เรื่อง สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุม ห้องสมุดและให้นักเรียนมีส่วนร่วมดำเนินการ ($\bar{X}=2.97$) ส่วนประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้ นักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดไปปฏิบัติงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ($\bar{X}=2.42$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ ปฏิบัติจริงในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ คือ 6 ประเด็น (คือประเด็นที่ 2-7) ส่วนที่เหลืออีก 2 ประเด็น (ประเด็นที่ 1 และ 12) ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 2 และ 3 เรื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุดอย่างเต็มที่และเรื่องกระตุ้น ให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนโดยทั้ง 2 ประเด็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.69 ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดไป ปฏิบัติงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X}=2.70$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก 3 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 2, 3 และ 6) ระดับ

ปานกลาง 4 ประเด็น (ประเด็นที่ 1, 4, 5 และ 7) ระดับน้อย 1 ประเด็น ได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่อง การเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยงานห้องสมุดไปปฏิบัติงานห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X}=2.11$) ซึ่งเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 6 เรื่องอนุญาตและส่งเสริมให้มีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด ($\bar{X}=3.57$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.40$) ในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$) ในขณะเดียวกัน ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกประเด็น โดยมีอยู่ 3 ประเด็น (ประเด็นที่ 4, 5 และ 7) ที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมากในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง และมีอยู่ 1 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยงานห้องสมุดไปปฏิบัติงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.70$) ในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ($\bar{X}=2.11$)

นอกจากนี้มีอยู่ 4 ประเด็น ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกัน ดังนี้

ประเด็นที่ 1 เรื่อง สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมห้องสมุดและให้นักเรียนมีส่วนร่วมดำเนินการ ประเด็นนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าเป็นผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง โดยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ในขณะที่ความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73

ส่วนประเด็นที่ 2, 3 และ 6 ได้แก่ เรื่องเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุดอย่างเต็มที่ กระตุ้นให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนและเรื่องอนุญาตและส่งเสริมให้มีนักเรียนมาช่วยงานห้องสมุด ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าเป็นผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับ

มาก โดยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ 3.69, 3.69 และ 3.67 ในขณะที่ความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์มีค่าเฉลี่ยดังนี้ 3.42, 3.28 และ 3.45

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในด้านกิจการนักเรียนจะปรากฏอยู่ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านกิจการนักเรียน

บทบาทด้านกิจการนักเรียน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมห้องสมุด และให้นักเรียนมีส่วนร่วมดำเนินการ	3.18	0.77	ป	2.73	0.88	ป	2.97	0.85	ป	5.24	*	7
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆ ของห้องสมุด อย่างเต็มที่	3.69	0.49	ม	3.42	0.63	ม	3.56	0.58	ม	4.58	*	2
3. กระตุ้นให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุดเพื่อ การเรียนรู้	3.69	0.52	ม	3.28	0.76	ป	3.50	0.67	ม	5.96	*	3
4. รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อห้อง สมุด	3.48	0.56	ม	3.14	0.76	ม	3.32	0.68	ม	4.81	*	4
5. มีส่วนร่วมในการพิจารณาเกี่ยวกับระเบียบ ต่างๆ ของห้องสมุด เพื่อให้เอื้อต่อการ ใช้บริการของนักเรียน	3.38	0.64	ม	2.99	0.06	ป	3.20	0.75	ป	5.09	*	6

ตารางที่ 21 (ต่อ)

บทบาทด้านกิจการนักเรียน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
6. อนุญาตและส่งเสริมให้มีนักเรียนมาช่วยงานห้องสมุด	3.67	0.54	ม	3.45	0.62	ม	3.57	0.58	ม	3.59	*	1
7. ยกย่องหรือประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุด	3.45	0.57	ม	3.05	0.78	ป	3.26	0.70	ม	5.52	*	5
8. เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดไปปฏิบัติงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ	2.70	1.04	ป	2.11	1.03	น	2.42	1.07	น	5.46	*	8
ค่าเฉลี่ยรวม	3.40	0.43	ม	3.02	0.56	ป	3.22	0.53	ป	7.27	*	

จ. บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นโดยรวมว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในระดับน้อย ($\bar{X}=2.44$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม จากข้อคำถามทั้ง 9 ประเด็น พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง 6 ประเด็น และระดับน้อย 3 ประเด็น

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่าเป็นผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง 6 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1, 3 และ 6-9) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ประเด็นที่ 7 เรื่อง ติดต่อเชิญบุคคลในชุมชนมา ร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด ($\bar{X}=2.92$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่อง ยกย่องหรือประกาศเกียรติคุณบุคคลในชุมชนที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับห้องสมุดเป็นอย่างดี ($\bar{X}=2.51$)

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อยมีอยู่ 3 ประเด็นเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากระดับมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ประเด็นที่ 2 เรื่อง สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดเคลื่อนที่ไปสู่ชุมชน ($\bar{X}=2.34$) ประเด็นที่ 4 เรื่องเชิญบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถหรือมีชื่อเสียงในชุมชนมาร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด ($\bar{X}=2.14$) และประเด็นที่ 5 เรื่อง ให้มีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนโดยใช้กิจกรรมห้องสมุดเป็นสื่อ ($\bar{X}=2.09$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง 5 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 1, 3, 6, 8 และ 9) และระดับน้อย 4 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 2, 4, 5 และ 7) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 1 เรื่องการมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุดไปสู่ชุมชน ($\bar{X}=2.95$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ประเด็นที่ 5 เรื่อง ให้มีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนโดยใช้กิจกรรมห้องสมุดเป็นสื่อ ($\bar{X}=2.19$)

ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อยทุกประเด็นโดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 6 เรื่องรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลในชุมชนที่มีต่อห้องสมุด ($\bar{X}=2.48$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 4 เรื่อง เชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหรือมีชื่อเสียงในชุมชนมาร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด ($\bar{X}=1.93$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันคือผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.61$) ในขณะที่ครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ($\bar{X}=2.25$) ในขณะเดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกประเด็น โดยมีอยู่ 5 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1, 3, 6, 8 และ 9) ที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย

นอกจากนี้ยังพบว่า มี 4 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 2, 4, 5 และ 7) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจะอยู่ในระดับเดียวกัน คือทั้ง 4 ประเด็นผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าเป็นผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จะปรากฏอยู่ในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุดไปสู่ชุมชน	2.95	0.83	ป	2.32	0.89	น	2.65	0.91	ป	6.98	*	3
2. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดเคลื่อนที่ไปสู่ชุมชน	2.45	0.93	น	2.22	0.96	น	2.43	0.95	น	2.41	*	6
3. เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามาใช้สถานที่และบริการของห้องสมุด	2.74	0.95	ป	2.46	0.97	น	2.61	0.97	ป	2.75	*	4
4. เชิญบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถหรือมีชื่อเสียงในชุมชนมาร่วมเป็นคณะกรรมการการห้องสมุด	2.33	0.95	น	1.93	0.91	น	2.14	0.95	น	4.16	*	7

ตารางที่ 22 (ต่อ)

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
5. ให้มีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชน โดยใช้กิจกรรมห้องสมุดเป็นสื่อ เช่น จัดทอดผ้าป่าหนังสือ	2.19	0.98	น	1.97	0.93	น	2.09	0.96	น	2.27	*	8
6. รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลในชุมชนที่มีต่อห้องสมุด	2.82	0.93	ป	2.48	0.94	น	2.66	0.95	ป	3.51	*	2
7. ติดต่อเชิญบุคคลในชุมชนมาช่วยในการจัดกิจกรรมห้องสมุด	2.43	0.89	น	2.14	0.93	น	2.92	0.92	ป	3.01	*	1
8. ยกย่องหรือประกาศเกียรติคุณบุคคลในชุมชนที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับห้องสมุดเป็นอย่างดี	2.70	0.96	ป	2.30	0.95	น	2.51	0.97	ป	3.98	*	5

ตารางที่ 22 (ต่อ)

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
9. ให้ครูบรรณารักษ์จัดทำเอกสารคำแนะนำ ห้องสมุดเพื่อประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด ให้แก่ชุมชน	2.87	0.87	ป	2.40	0.91	น	2.65	0.92	ป	5.09	*	3
ค่าเฉลี่ยรวม	2.61	0.66	ป	2.25	0.71	น	2.44	0.71	น	5.03	*	

2.1.3 เปรียบเทียบอันดับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู
บรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในทุก
ด้าน

ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ได้จัดอันดับ
ของความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุด
ในงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้านตรงกัน กล่าวคือ

ลำดับที่ 1 งานด้านกิจการนักเรียน	มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และ 3.02
ลำดับที่ 2 งานด้านบุคลากร	มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และ 2.77
ลำดับที่ 3 งานด้านวิชาการ	มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และ 2.60
ลำดับที่ 4 งานด้านธุรการ	มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และ 2.58
ลำดับที่ 5 งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 และ 2.25

ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบการจัดอันดับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู
บรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง ของผู้บริหาร โรงเรียนในการ
สนับสนุนห้องสมุดในทุกด้าน

อันดับที่	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูบรรณารักษ์
1	ด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.40$)	ด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.02$)
2	ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.39$)	ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 2.77$)
3	ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.19$)	ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.60$)
4	ด้านธุรการ ($\bar{X} = 3.17$)	ด้านธุรการ ($\bar{X} = 2.58$)
5	ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 2.61$)	ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 2.25$)

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน

โดยจำแนกการนำเสนอข้อมูลเป็น 3 ส่วน คือ 1 สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติในงานทุกด้าน 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติในงานแต่ละด้าน และ 3 เปรียบเทียบอันดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดในงานทุกด้านของผู้บริหารโรงเรียน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับคือ

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในงานด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนด้านวิชาการ

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในด้านธุรการ

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในด้านบุคลากร

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในด้านกิจการนักเรียน

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบการจัดอันดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในทุกด้าน

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

2.2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อ บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุด

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติในงาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียนและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=3.41$) โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก 4 ด้านเรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยอยู่ได้ดังนี้ ด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.57$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.51$) ด้านธุรการ ($\bar{X}=3.44$) ด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.42$) ส่วนที่เหลืออีก 1 ด้าน คือด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}=3.08$) ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นโดยรวมต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในระดับเดียวกันคือ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=3.47$ และ 3.34) ในขณะที่เดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน แต่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจะอยู่ในระดับเดียวกันคือระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านบุคลากรและด้านกิจการนักเรียนและระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดด้านต่าง ๆ

บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในด้านต่าง ๆ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. ด้านวิชาการ	3.49	0.38	ม	3.33	0.45	ม	3.42	0.42	ม	3.75	*	4
2. ด้านธุรการ	3.48	0.45	ม	3.40	0.55	ม	3.44	0.50	ม	1.64	*	3
3. ด้านบุคลากร	3.60	0.39	ม	3.42	0.51	ม	3.51	0.46	ม	3.73	*	2
4. ด้านกิจการนักเรียน	3.63	0.40	ม	3.50	0.43	ม	3.57	0.42	ม	2.95	*	1
5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	3.11	0.65	ป	3.04	0.67	ป	3.08	0.66	ป	1.11	*	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.47	0.37	ม	3.34	0.44	ม	3.41	0.41	ม	3.06	*	

2.2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มี ต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงเรียน

ก. บทบาทด้านวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็น โดยรวมว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.42$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มจาก ข้อคำถามทั้ง 15 ประเด็น พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมี บทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก 12 ประเด็นและระดับปานกลาง 3 ประเด็น

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าคุณ บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมากมี 12 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1-3, 6-13 และ 15) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 3 เรื่อง ส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัด ห้องสมุดให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้ กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.67$) รองลงมาได้แก่ ประเด็นที่ 1 เรื่อง ชี้แจงให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบ งานทางด้านวิชาการและคณะครูในโรงเรียนเห็นว่าห้องสมุดเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญและ มีความจำเป็นต้องงานวิชาการของโรงเรียน ($\bar{X}=3.64$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ประเด็นที่ 15 เรื่อง กำหนดนโยบายให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการรายงานจัดให้มีชั่วโมงการ ค้นคว้าในห้องสมุด โดยระบุไว้อย่างชัดเจนในตารางสอน ($\bar{X}=3.29$)

ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าคุณ บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลางมีอยู่ 3 ประเด็นมีค่าเฉลี่ยของความ คิดเห็นเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ประเด็นที่ 5 เรื่องช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ใน การคัดเลือกหนังสือ สิ่งพิมพ์และวัสดุทัศนวัสดุต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ($\bar{X}=3.25$) ประเด็นที่ 4 เรื่อง สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อ การค้นคว้าในห้องสมุด ($\bar{X}=3.04$) และประเด็นที่ 14 เรื่องสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการ สอนแล้วนำมาเก็บไว้ที่ห้องสมุดเพื่อให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางในการให้บริการสื่อการเรียน การสอนทุกประเภท ($\bar{X}=3.03$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ คือ 13 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1-3, 5-13 และ 15) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 3 เรื่อง ส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.75$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 5 เรื่อง ช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการคัดเลือกหนังสือ สิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ($\bar{X}=3.27$) ส่วนที่เหลืออีก 2 ประเด็น ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า ควรปฏิบัติในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ประเด็นที่ 14 เรื่อง สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนแล้วนำมาเก็บไว้ที่ห้องสมุดเพื่อให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางในการให้บริการสื่อการเรียนการสอนทุกประเภท ($\bar{X}=3.04$) และประเด็นที่ 4 เรื่อง สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด ($\bar{X}=3.03$) ซึ่งเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมากเป็นส่วนใหญ่คือ 10 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 1-3, 6 และ 8-13) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 3 เรื่อง ส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ($\bar{X}=3.58$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 13 เรื่อง กระตุ้นให้ครูบรรณารักษ์จัดทำโครงการแนะนำการใช้ห้องสมุดแก่ครูเพื่อที่ครูจะได้ใช้ห้องสมุดประกอบการสอนอย่างถูกวิธี ($\bar{X}=3.32$) ส่วนที่เหลืออีก 5 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 4, 5, 7, 14, 15) ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลางโดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 15 เรื่อง กำหนดนโยบายให้ผู้รับผิดชอบในการจัดตารางสอนจัดให้มีชั่วโมงการค้นคว้าในห้องสมุดโดยระบุไว้อย่างชัดเจนในตารางสอน ($\bar{X}=3.24$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ประเด็นที่ 14 เรื่อง สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนแล้วนำมาเก็บไว้ที่ห้องสมุดเพื่อให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางในการให้บริการสื่อการเรียนการสอนทุกประเภท ($\bar{X}=3.02$) ซึ่งเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 3 เรื่อง ส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ($\bar{X}=3.58$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นโดยรวมต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในระดับเดียวกันคือทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ควรปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=3.49$ และ $\bar{X}=3.33$) ในขณะที่เดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ทุกประเด็น และมีความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 14 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1-13 และ 15) ส่วนประเด็นที่ 4 เรื่อง สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด และประเด็นที่ 14 เรื่องสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนแล้วนำมาเก็บไว้ที่ห้องสมุด ซึ่งทั้ง 2 ประเด็น ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดด้านวิชาการ จะปรากฏอยู่ในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในด้านวิชาการ

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. ชี้แจงให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานทางด้านวิชาการและคณะครูในโรงเรียนเห็นว่าห้องสมุดเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญและมีความจำเป็น	3.72	0.51	ม	3.56	0.62	ม	3.64	0.57	ม	2.61	*	2
2. มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานทางด้านวิชาการเข้ามาช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมห้องสมุด	3.59	0.63	ม	3.36	0.71	ม	3.48	0.67	ม	3.23	*	7
3. ส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยกำหนดไว้	3.75	0.48	ม	3.58	0.55	ม	3.67	0.52	ม	3.02	*	1

ตารางที่ 25 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
4. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด	3.03	0.98	ป	3.06	0.99	ป	3.04	0.99	ป	0.31	*	13
5. ช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการคัดเลือกหนังสือ สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	3.27	0.71	ม	3.22	0.73	ป	3.25	0.72	ป	0.71	*	12
6. ให้คำแนะนำแก่ครูบรรณารักษ์เกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบบทเรียน และหนังสือส่งเสริมการอ่านตามหลักสูตร	3.48	0.55	ม	3.35	0.64	ม	3.42	0.59	ม	2.03	*	9

ตารางที่ 25 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
7. กระตุ้นให้ครูบรรณารักษ์จัดหาข้อมูล ต่างๆ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่มา ให้บริการในห้องสมุด	3.40	0.62	ม	3.19	0.67	ป	3.30	0.65	ม	3.01	*	10
8. กำหนดให้ครูบรรณารักษ์จัดทำโครงการ แนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนเป็น ประจำ	3.61	0.58	ม	3.36	0.60	ม	3.50	0.60	ม	4.09	*	5
9. อำนวยความสะดวกแก่ครูบรรณารักษ์ใน การจัดกิจกรรมห้องสมุด เช่น การจัด นิทรรศการ การอภิปราย การเล่านิทาน เป็นต้น	3.70	0.53	ม	3.45	0.55	ม	3.58	0.55	ม	4.49	*	4

ตารางที่ 25 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
10. อำนาจความสะดวกแก่ครูบรรณารักษ์ในการสำรวจความสนใจในการอ่านของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน	3.57	0.56	ม	3.39	0.58	ม	3.49	0.58	ม	3.08	*	6
11. กำหนดเป็นนโยบายให้ครูบรรณารักษ์ติดตามและประเมินผลการใช้ห้องสมุดของนักเรียน	3.63	0.51	ม	3.35	0.59	ม	3.50	0.57	ม	4.77	*	5
12. ขอความร่วมมือจากครู-อาจารย์ทุกท่านให้ใช้วิธีการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากห้องสมุดให้มากที่สุด	3.70	0.51	ม	3.50	0.62	ม	3.60	0.57	ม	3.39	*	3

ตารางที่ 25 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
13.กระตุ้นให้ครูบรรณารักษ์จัดทำโครงการ แนะนำการใช้ห้องสมุดแก่ครู เพื่อที่ครูจะ ได้ใช้ห้องสมุดประกอบการสอนอย่างถูก วิธี	3.61	0.59	ม	3.32	0.62	ม	3.47	0.62	ม	4.59	*	8
14.สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน แล้วนำมาเก็บไว้ที่ห้องสมุด เพื่อให้ห้อง สมุดเป็นศูนย์กลางในการให้บริการสื่อ การเรียนการสอนทุกประเภท	3.04	0.97	ป	3.02	0.85	ป	3.03	0.91	ป	0.19		14

ตารางที่ 25 (ต่อ)

บทบาทด้านวิชาการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
15. กำหนดนโยบายให้ผู้รับผิดชอบในการจัด ตารางสอน จัดให้มีชั่วโมงการค้นคว้าใน ห้องสมุด โดยระบุไว้อย่างชัดเจนใน ตารางสอน	3.32	0.83	ม	3.24	0.81	ป	3.29	0.82	ม	0.91	*	11
ค่าเฉลี่ยรวม	3.49	0.38	ม	3.33	0.45	ม	3.42	0.42	ม	3.75	*	

ข. ด้านธุรการ

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในด้านธุรการในระดับมาก ($\bar{X}=3.44$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุดได้แก่ ประเด็นที่ 10 เรื่อง สนับสนุนให้มีการจัดหาครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานห้องสมุดให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.58$) รองลงมาได้แก่ประเด็นที่ 9 เรื่อง การให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการขยายและปรับปรุงห้องสมุดให้เหมาะสมกับจำนวนครู อาจารย์และนักเรียน ($\bar{X}=3.57$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ประเด็นที่ 6 เรื่อง การอนุญาตให้ห้องสมุดมีเงินสำรองจ่ายได้ ($\bar{X}=3.30$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติด้านธุรการของห้องสมุดในระดับมาก ($\bar{X}=3.48$) และควรปฏิบัติ ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรจะปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือประเด็น 10 เรื่อง สนับสนุนให้มีการจัดหาครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น ต่อการดำเนินงานห้องสมุดให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.67$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ประเด็นที่ 6 เรื่องอนุญาตให้ห้องสมุดมีเงินสำรองจ่ายได้ ($\bar{X}=3.27$)

ครูบรรณารักษ์เห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติ ในระดับมาก ($\bar{X}=3.40$) และควรปฏิบัติในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ผู้บริหาร โรงเรียนควรปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.49$) เท่ากัน 2 ประเด็นได้แก่ ประเด็นที่ 9 เรื่อง ให้ความร่วมมือกับครู บรรณารักษ์ในการขยายและปรับปรุงห้องสมุดให้เหมาะสมกับจำนวนครู อาจารย์ และนักเรียนและประเด็นที่ 10 ได้แก่ การสนับสนุนให้มีการจัดหาครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานห้องสมุดให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำสุดคือ ประเด็นที่ 4 เรื่อง จัดสรรเงินบำรุงการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ห้องสมุด นอกเหนือไปจากงบประมาณที่ได้รับเป็นประจำ และประเด็นที่ 7 เรื่องการติดตามและ

ประเมินผลการใช้เงินของห้องสมุดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยทั้ง 2 ประเด็นมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากันคือ 3.28

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นโดยรวมต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในระดับเดียวกันคือ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ควรปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=3.49$ และ $\bar{X}=3.33$) ในขณะเดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ใน 10 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 2-5 และ 7-12) ส่วนประเด็นที่ 1 เรื่อง ชี้แจงให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการเงินเห็นว่าหน้าที่ห้องสมุดจะพัฒนาไปได้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางการเงิน ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม เท่ากัน คือ $\bar{X}=3.43$ และประเด็นที่ 6 เรื่อง อนุญาตให้ห้องสมุดมีเงินสำรองจ่ายได้ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 7 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 2, 5, 7, 8, 9, 10 และ 11) แต่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกันคือระดับมากทุกประเด็น ส่วนประเด็นที่ 1, 3, 4, 6 และ 12 ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ควรปฏิบัติในระดับมาก

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดด้านธุรการ ปรากฏอยู่ในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในด้านธุรการ

บทบาทด้านธุรการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. ชี้แจงให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการเงินเห็นว่าภารกิจที่ห้องสมุดจะพัฒนาไปได้ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านการเงิน	3.43	0.71	ม	3.43	0.76	ม	3.43	0.74	ม	0.05		6
2. สรรหาแหล่งเงินทุนให้แก่ห้องสมุด	3.45	0.65	ม	3.40	0.77	ม	3.43	0.70	ม	0.75	*	6
3. จัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ	3.43	0.67	ม	3.40	0.31	ม	3.41	0.74	ม	0.31		7
4. จัดสรรเงินบำรุงการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ห้องสมุดนอกเหนือไปจากงบประมาณที่ได้รับเป็นประจำ	3.34	0.73	ม	3.28	0.89	ม	3.31	0.81	ม	0.62		9

ตารางที่ 26 (ต่อ)

บทบาทด้านธุรการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
5. อำนาจความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินให้ แก่อห้องสมุด	3.54	0.63	ม	3.42	0.71	ม	3.48	0.67	ม	1.62	*	4
6. อนุญาตให้ห้องสมุดมีเงินสำรองจ่ายได้	3.27	0.80	ม	3.32	0.75	ม	3.30	0.78	ม	0.65		10
7. ติดตามและประเมินผลการใช้เงินของห้อง สมุดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.37	0.74	ม	3.28	0.70	ม	3.33	0.72	ม	1.17	*	8
8. ให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการ เลือกที่ตั้งของห้องสมุดให้อยู่ในที่ที่ สะดวก เป็นศูนย์กลางของผู้ใช้	3.61	0.60	ม	3.47	0.62	ม	3.54	0.61	ม	2.19	*	3

ตารางที่ 26 (ต่อ)

บทบาทด้านธุรการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
9. ให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการ ขยายและปรับปรุงห้องสมุดให้เหมาะสม กับจำนวนครู อาจารย์ และนักเรียน	3.63	0.56	ม	3.49	0.59	ม	3.57	0.58	ม	2.37	*	2
10. สนับสนุนให้มีการจัดหาครุภัณฑ์ต่างๆ ที่ จำเป็นต่อการดำเนินงานห้องสมุดให้เพียงพอ แก่การปฏิบัติงาน	3.67	0.51	ม	3.49	0.62	ม	3.58	0.57	ม	3.01	*	1
11. ขอความร่วมมือจากผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบ งานด้านธุรการให้อำนวยความสะดวก ในการผลิตและการจัดพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ ของห้องสมุด	3.52	0.63	ม	3.35	0.65	ม	3.44	0.64	ม	2.54	*	5

ตารางที่ 26 (ต่อ)

บทบาทด้านธุรการ	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
12.ขอความร่วมมือจากผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานทางด้านธุรการให้อำนวยความสะดวกในการเบิก-จ่ายวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในงานของห้องสมุด	3.54	0.61	ม	3.41	0.65	ม	3.48	0.63	ม	1.94		4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.48	0.45	ม	3.40	0.55	ม	3.44	0.50	ม	1.64	*	

ก. ด้านบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติ ในด้านบุคลากรในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มจากข้อคำถามทั้ง 12 ประเด็น พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในด้านบุคลากรในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X}=3.64$) รองลงมาได้แก่ ประเด็นที่ 6 เรื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรของห้องสมุดเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ทักษะในวิชาชีพและวิชาการ ($\bar{X}=3.63$) และประเด็นที่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 1 เรื่อง ให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบทางด้านบุคลากรเข้ามามีส่วนในการดูแลแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรของห้องสมุด ($\bar{X}=3.34$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติ ด้านบุคลากรในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) และควรปฏิบัติ ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X} = 3.75$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 1 เรื่อง ให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบทางด้านบุคลากรเข้ามามีส่วนดูแลและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรของห้องสมุด ($\bar{X}=3.34$)

ครูบรรณารักษ์ เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติ ด้านบุคลากรในระดับมาก ($\bar{X}=3.42$) และควรปฏิบัติในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X}=3.53$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 5 เรื่อง

ช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการคัดเลือกหนังสือ สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ($\bar{X}=3.29$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นโดยรวมต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในระดับเดียวกันคือ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$ และ 3.42) ในขณะที่เดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ในทุกประเด็น และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 9 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 4-12) แต่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น จะอยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับมากทุกประเด็น ส่วนที่เหลืออีก 3 ประเด็น ได้แก่ เรื่อง ให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบทางด้านบุคลากรเข้ามามีส่วนในการดูแลและแก้ไขปัญหากับบุคลากรของห้องสมุด การจัดทำมีบุคลากรห้องสมุด ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานห้องสมุด และการให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ที่จะมาช่วยงานห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุด ด้านบุคลากร ปรากฏอยู่ในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงเรียนในด้านบุคลากร

บทบาทด้านบุคลากร	(1) ผู้บริหาร โรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. ให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบทางด้านบุคลากรเข้ามามีส่วนในการดูแลและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรของห้องสมุด	3.34	0.72	ม	3.33	0.64	ม	3.34	0.68	ม	0.11		11
2. จัดให้มีบุคลากรห้องสมุด เช่น ครูบรรณารักษ์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ช่วยงานห้องสมุด ตลอดจนนักการภารโรงให้เพียงพอต่อการดำเนินงานห้องสมุด	3.52	0.67	ม	3.39	0.74	ม	3.46	0.70	ม	1.73		9
3. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ที่จะมาช่วยงานห้องสมุด	3.53	0.61	ม	3.40	0.69	ม	3.47	0.65	ม	1.87		8

ตารางที่ 27 (ต่อ)

บทบาทด้านบุคลากร	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
4. กำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดคือสอนประมาณ 8 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์	3.50	0.69	ม	3.43	0.93	ม	3.47	0.81	ม	0.85	*	8
5. ชี้แจงระเบียบกฎเกณฑ์ หน้าที่ และความรับผิดชอบให้บุคลากรของห้องสมุดทราบ	3.49	0.62	ม	3.29	0.67	ม	3.40	0.65	ม	2.97	*	10
6. ส่งเสริมให้บุคลากรของห้องสมุดเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในวิชาชีพ และวิชาการ	3.74	0.48	ม	3.51	0.59	ม	3.63	0.55	ม	4.02	*	2
7. ให้โอกาสบุคลากรของห้องสมุดในการศึกษาต่อ	3.60	0.63	ม	3.41	0.64	ม	3.51	0.64	ม	2.97	*	6

ตารางที่ 27 (ต่อ)

บทบาทด้านบุคลากร	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
8. เปิดโอกาสให้บุคลากรของห้องสมุดเสนอ ความคิดเห็นในการพัฒนาห้องสมุด	3.75	0.47	ม	3.53	0.55	ม	3.64	0.52	ม	4.09	*	1
9. จัดสวัสดิการและเครื่องอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร ของห้องสมุด	3.68	0.48	ม	3.48	0.59	ม	3.58	0.55	ม	3.53	*	4
10. ยกย่องบุคลากรของห้องสมุดที่ปฏิบัติงาน ดีเด่นให้ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป	3.64	0.55	ม	3.34	0.68	ม	3.50	0.63	ม	4.62	*	7
11. พิจารณาความดีความชอบของบุคลากร ห้องสมุดด้วยความเที่ยงธรรม	3.72	0.46	ม	3.44	0.62	ม	3.59	0.55	ม	4.81	*	3

ตารางที่ 27 (ต่อ)

บทบาทด้านบุคลากร	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
12. ช่วยแก้ไขปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรห้องสมุด	3.66	0.50	ม	3.46	0.65	ม	3.57	0.59	ม	3.30	*	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.60	0.39	ม	3.42	0.51	ม	3.51	0.46	ม	3.73	*	

ง. ด้านกิจการนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติ ในด้านกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม จากข้อคำถามทั้ง 8 ประเด็น พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติ ในด้านกิจการนักเรียน ในระดับมากทุกประเด็นโดยประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 3 เรื่อง การกระตุ้นให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียน ($\bar{X}=3.74$) รองลงมาได้แก่ประเด็นที่ 2 เรื่อง การเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุดอย่างเต็มที่ ($\bar{X}=3.73$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดไปปฏิบัติงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X}=3.29$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ประเด็นที่ 3 เรื่อง กระตุ้นให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียน ($\bar{X}=3.81$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดไปปฏิบัติงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X}=3.29$)

ครูบรรณารักษ์ มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก 7 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 1-7) ส่วนประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดไปปฏิบัติงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X}=3.23$) ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติในระดับปานกลางซึ่งเป็นประเด็นที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำสุดส่วนประเด็นที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ประเด็นที่ 3 เรื่อง กระตุ้นให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียน ($\bar{X}=3.67$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นโดยรวมต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในระดับเดียวกันคือทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความเห็นตรงกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$ และ 3.50) ในขณะเดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกประเด็น โดยประเด็นที่ 8 เรื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดไปปฏิบัติงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าได้มีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมากแต่ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติในระดับปานกลาง

แต่อย่างไรก็ดีถึงแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกประเด็น แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแต่ละประเด็นพบว่าประเด็นที่ 1-7 ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดด้านกิจการนักเรียน ปรากฏอยู่ในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในด้านกิจการนักเรียน

บทบาทด้านกิจการนักเรียน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมห้องสมุด และให้นักเรียนมีส่วนร่วมดำเนินการ	3.56	0.64	ม	3.46	0.65	ม	3.45	0.64	ม	3.30	*	7
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆ ของห้องสมุด อย่างเต็มที่	3.80	0.30	ม	3.65	0.50	ม	3.73	0.46	ม	3.04	*	2
3. กระตุ้นให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุดเพื่อ การเรียนรู้	3.81	0.45	ม	3.67	0.48	ม	3.74	0.47	ม	2.77	*	1
4. รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อห้อง สมุด	3.63	0.54	ม	3.50	0.56	ม	3.57	0.55	ม	2.16	*	5
5. มีส่วนร่วมในการพิจารณาเกี่ยวกับระเบียบ ต่าง ๆ ของห้องสมุด เพื่อให้เอื้อต่อการใ้ บริการของนักเรียน	3.57	0.58	ม	3.43	0.58	ม	3.50	0.58	ม	2.30	*	6

ตารางที่ 28 (ต่อ)

บทบาทด้านกิจการนักเรียน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
6. อนุญาตและส่งเสริมให้มีนักเรียนมาช่วยงานห้องสมุด	3.74	0.49	ม	3.64	0.47	ม	3.69	0.48	ม	1.81	*	3
7. ยกย่องหรือประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุด	3.68	0.49	ม	3.56	0.59	ม	3.62	0.54	ม	2.12	*	4
8. เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ช่วยงานห้องสมุดไปดูงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ	3.29	0.76	ม	3.23	0.76	ป	3.26	0.76	ม	0.70	*	8
ค่าเฉลี่ยรวม	3.63	0.40	ม	3.50	0.43	ม	3.57	0.42	ม	2.95	*	

จ. บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในด้าน ความสัมพันธ์กับชุมชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มจากข้อคำถามทั้ง 9 ประเด็น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็นที่ 1 เรื่อง มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุดไปสู่ชุมชน ($\bar{X}=3.22$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 5 เรื่อง จัดให้มีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนโดยใช้กิจกรรมห้องสมุดเป็นสื่อ เช่น จัดทอดผ้าป่าหนังสือ ($\bar{X}=2.89$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก 2 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 เรื่องมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุดไปสู่ชุมชน ($\bar{X}=3.30$) และประเด็นที่ 9 เรื่องให้ครูบรรณารักษ์จัดทำเอกสารคำแนะนำห้องสมุดเพื่อประชาสัมพันธ์งานห้องสมุดให้แก่ชุมชน ($\bar{X} = 3.29$) ส่วนที่เหลืออีก 7 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 2-8) ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ประเด็นที่ 8 เรื่อง ยกย่องหรือประกาศเกียรติคุณบุคคลในชุมชนที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับห้องสมุดเป็นอย่างดี ($\bar{X}=3.22$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ประเด็นที่ 5 เรื่องให้มีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนโดยใช้กิจกรรมห้องสมุดเป็นสื่อ เช่น จัดทอดผ้าป่าหนังสือ ($\bar{X}=2.86$) ซึ่งเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ประเด็นที่ 1 เรื่องมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุดไปสู่ชุมชน ($\bar{X}=3.30$)

ครูบรรณารักษ์ มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ประเด็น 1 เรื่อง มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุดไปสู่ชุมชน ($\bar{X}=3.14$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือประเด็นที่ 5 เรื่อง ให้มีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนโดยใช้กิจกรรมห้องสมุดเป็นสื่อ เช่น จัดทอดผ้าป่าหนังสือ ($\bar{X}=2.93$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นโดยรวมต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในระดับเดียวกันคือทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่ตรงกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$ และ 3.04) ในขณะที่เดียวกันค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ใน 7 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1, 3, 4 และ 6-9) ส่วนประเด็นที่ 2 เรื่อง สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดเคลื่อนที่ไปสู่ชุมชน และประเด็นที่ 5 เรื่อง ให้มีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนโดยใช้กิจกรรมห้องสมุดเป็นสื่อ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ ($\bar{X}=3.00$ และ 2.93) สูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X}=2.93$ และ 2.86)

มีอยู่ 6 ประเด็น (ได้แก่ ประเด็นที่ 1, 3, 5, 6, 8 และ 9) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในจำนวนนี้มีอยู่ 2 ประเด็นคือประเด็นที่ 1 เรื่อง มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุดไปสู่ชุมชนและประเด็นที่ 9 เรื่อง ให้ครูบรรณารักษ์จัดทำเอกสารคำแนะนำห้องสมุดเพื่อประชาสัมพันธ์งานห้องสมุดให้แก่ชุมชนที่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับต่างกันคือ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก ในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง ส่วนที่เหลืออีก 4 ประเด็น (ได้แก่ประเด็นที่ 3, 5, 6 และ 8) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับเดียวกัน คือทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง

ส่วนที่เหลืออีก 3 ประเด็นได้แก่ ประเด็นที่ 2 เรื่องสนับสนุนให้
ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดเคลื่อนที่ไปสู่ชุมชน ประเด็นที่ 4 เรื่อง เชิญบุคคลที่มีความรู้ ความ
สามารถหรือมีชื่อเสียงในชุมชนมาร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด และประเด็นที่ 7 เรื่องติด
ต่อเชิญบุคคลในชุมชนมาร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม
มีความคิดเห็นที่ตรงกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง

รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนใน
การสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนปรากฏอยู่ในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
1. มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุดไปสู่ชุมชน	3.30	0.71	ม	3.14	0.70	ป	3.22	0.71	ป	2.17	*	1
2. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดห้องสมุดเคลื่อนที่ไปสู่ชุมชน	2.93	0.88	ป	3.00	0.85	ป	2.96	0.87	ป	0.67		8
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาภายนอกเข้ามาใช้สถานที่และบริการของห้องสมุด	3.15	0.83	ป	3.03	0.83	ป	3.09	0.83	ม	1.43	*	5
4. เชิญบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถหรือมีชื่อเสียงในชุมชนมาร่วมเป็นคณะกรรมการการห้องสมุด	3.00	0.83	ป	2.97	0.88	ป	2.98	0.86	ป	0.37		7

ตารางที่ 29 (ต่อ)

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	(1) ผู้บริหารโรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
5. ให้มีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชน โดยใช้กิจกรรมห้องสมุดเป็นสื่อ เช่น จัดทอดผ้าป่าหนังสือ	2.86	0.95	ป	2.93	0.85	ป	2.89	0.90	ป	0.74	*	9
6. รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลในชุมชนที่มีต่อห้องสมุด	3.19	0.81	ป	3.03	0.77	ป	3.12	0.79	ป	1.99	*	4
7. ติดต่อเชิญบุคคลในชุมชนมาร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด	3.06	0.80	ป	3.05	0.83	ป	3.06	0.81	ป	0.11	*	6
8. ขกย่องหรือประกาศเกียรติคุณบุคคลในชุมชนที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับห้องสมุดเป็นอย่างดี	3.22	0.78	ป	3.11	0.75	ป	3.17	0.77	ป	1.31	*	3

ตารางที่ 29 (ต่อ)

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	(1) ผู้บริหาร โรงเรียน N = 197			(2) ครูบรรณารักษ์ N = 177			รวม N = 374			ค่า T	Sig	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย			
9. ให้ครูบรรณารักษ์จัดทำเอกสารคำแนะนำ ห้องสมุดเพื่อประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด ให้แก่ชุมชน	3.29	0.75	ม	3.07	0.78	ป	3.19	0.77	ป	2.78	*	2
ค่าเฉลี่ยรวม	3.11	0.65	ป	3.04	0.67	ป	3.08	0.66	ป	1.11	*	

2.2.3 เปรียบเทียบอันดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู บรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุดในทุก ด้าน

ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ได้จัดอันดับ
ของความคิดเห็นที่ตรงกัน 3 ด้านคือ อันดับที่ 1 ด้านกิจการนักเรียน อันดับที่ 2 ด้านบุคลากร
อันดับที่ 5 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและไม่ตรงกัน 2 ด้านคือ ด้านวิชาการที่ผู้บริหารโรง
เรียนเห็นว่าควรปฏิบัติเป็นอันดับที่ 3 ในขณะที่ครูบรรณารักษ์เห็นว่าควรปฏิบัติเป็นอันดับที่ 4
ส่วนบทบาทด้านธุรการผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าควรปฏิบัติเป็นอันดับที่ 4 แต่ครูบรรณารักษ์
เห็นว่าควรปฏิบัติเป็นอันดับที่ 3 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบการจัดอันดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู
บรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ควรปฏิบัติ ของผู้บริหารโรงเรียนในการ
สนับสนุนห้องสมุดในทุกด้าน

อันดับที่	ผู้บริหารโรงเรียน	ครูบรรณารักษ์
1	ด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.63$)	ด้านกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.50$)
2	ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.60$)	ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.42$)
3	ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.49$)	ด้านธุรการ ($\bar{X} = 3.40$)
4	ด้านธุรการ ($\bar{X} = 3.48$)	ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.33$)
5	ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 3.11$)	ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 3.04$)

2.3 การเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติในงานทุกด้านตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่ม (ตารางที่ 31-33)

การเปรียบเทียบจะแยกออกเป็น

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์

รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

การเปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งกลุ่มมีความเห็นว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงแตกต่างไปจากบทบาทที่ควรปฏิบัติ กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงในทุกด้าน

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรปฏิบัติพบว่ามีส่วนที่ตรงกัน 3 ด้านคือ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติงานในด้านกิจการนักเรียนเป็นอันดับแรก อันดับที่ 2 ได้แก่ บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนที่มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงตรงตามผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรปฏิบัติส่วนอีก 2 ด้านที่ไม่ตรงกัน คือด้านวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติเป็นอันดับที่ 4 แต่ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงเป็นอันดับที่ 3 และบทบาทด้านธุรการที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรปฏิบัติเป็นอันดับที่ 3 แต่ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงเป็นอันดับที่ 4 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์

บทบาทด้านต่าง ๆ ของผู้บริหาร โรงเรียน	บทบาทที่ปฏิบัติจริง				บทบาทที่ควรปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	ลำดับ ที่	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	ลำดับ ที่
1. ด้านวิชาการ	2.91	0.60	ป	3	3.42	0.42	ม	4
2. ด้านธุรการ	2.89	0.66	ป	4	3.44	0.50	ม	3
3. ด้านบุคลากร	3.10	0.60	ป	2	3.51	0.46	ม	2
4. ด้านกิจการนักเรียน	3.22	0.53	ป	1	3.57	0.42	ม	1
5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	2.44	0.71	น	5	3.08	0.66	ป	5
ค่าเฉลี่ยรวม	2.91	0.52	ป		3.41	0.41	ม	

การเปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบทบาทที่ควรปฏิบัติจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบทบาทที่ปฏิบัติจริงในทุกด้าน แต่ระดับของความคิดเห็นมีทั้งที่ตรงกันและไม่ตรงกัน คือในด้านบุคลากรและด้านกิจการนักเรียนผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติในระดับมากและผู้บริหาร โรงเรียนที่ได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมากตรงกันบทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชนผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่าการปฏิบัติในระดับปานกลางและผู้บริหาร โรงเรียนก็ได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางตรงกัน ส่วนบทบาทด้านวิชาการและบทบาทด้านธุรการผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่าการปฏิบัติในระดับมากแต่ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาการจัดอันดับความคิดเห็นของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนพบว่าการจัดอันดับที่ตรงกันทุกด้านคืออันดับ 1 ด้านกิจการนักเรียน อันดับ 2 ด้านบุคลากร อันดับ 3 ด้านวิชาการ อันดับ 4 ด้านธุรการและอันดับที่ 5 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน

บทบาทด้านต่าง ๆ ของผู้บริหาร โรงเรียน	บทบาทที่ปฏิบัติจริง				บทบาทที่ควรปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	ลำดับ ที่	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	ลำดับ ที่
1. ด้านวิชาการ	3.19	0.42	ป	3	3.49	0.38	ม	3
2. ด้านธุรการ	3.17	0.53	ป	4	3.48	0.45	ม	4
3. ด้านบุคลากร	3.39	0.44	ม	2	3.60	0.39	ม	2
4. ด้านกิจการนักเรียน	3.40	0.43	ม	1	3.63	0.40	ม	1
5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	2.61	0.66	ป	5	3.11	0.65	ป	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.16	0.39	ป		3.47	0.37	ม	

เปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ พบว่า ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นแตกต่างกันระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติ โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นก็พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่เป็นบทบาทที่ควรปฏิบัติสูงกว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่เป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริง ซึ่งแสดงว่าครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับที่สูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรปฏิบัติในงานแต่ละด้านพบว่า มีความแตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน คือ ในด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านบุคลากรและด้านกิจการนักเรียน ครูบรรณารักษ์เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับมาก แต่ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ส่วนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ควรปฏิบัติในระดับปานกลางแต่ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบบทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์

บทบาทด้านต่าง ๆ ของผู้บริหาร โรงเรียน	บทบาทที่ปฏิบัติจริง				บทบาทที่ควรปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	ลำดับ ที่	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	ลำดับ ที่
1. ด้านวิชาการ	2.60	0.62	ป	3	3.33	0.45	ม	4
2. ด้านธุรการ	2.58	0.66	ป	4	3.40	0.55	ม	3
3. ด้านบุคลากร	2.77	0.59	ป	2	3.42	0.51	ม	2
4. ด้านกิจการนักเรียน	3.02	0.56	ป	1	3.50	0.43	ม	1
5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	2.25	0.71	น	5	3.04	0.67	ป	5
ค่าเฉลี่ยรวม	2.64	0.52	ป		3.34	0.44	ม	

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปข้อเสนอแนะมาจากตอนท้ายของแบบสอบถามที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด แล้วนำเสนอในรูปของความเรียง แยกตามเนื้อหา พร้อมแสดงความคิดเห็นของคำตอบเรียงตามกลุ่มผู้ตอบ คือผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ตามลำดับปรากฏว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 80 คน แบ่งออกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 30 คน ครูบรรณารักษ์จำนวน 50 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาแยกตามประเด็นที่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะมาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด (70 คน) เสนอแนะว่าจะต้องจัดหางบประมาณให้ห้องสมุดให้มากขึ้น (บทบาทด้านธุรการ) รองลงมาได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 69 คน เสนอแนะว่าควรกำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนน้อยกว่าครูคนอื่น ๆ และจะต้องไม่ให้ครูบรรณารักษ์ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดมากเกินไป (บทบาทด้านวิชาการ) น้อยที่สุด (8 คน) เสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องอำนวยความสะดวกในการผลิตและจัดพิมพ์เอกสารของห้องสมุด (บทบาทด้านธุรการ)

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากที่สุด (20 คน) ได้เสนอแนะไว้ 4 เรื่อง คือ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกระตุ้นให้ครูและนักเรียนใช้บริการของห้องสมุดให้มากขึ้น (บทบาทด้านวิชาการ) จัดหางบประมาณให้ห้องสมุดให้มากขึ้น (บทบาทด้านธุรการ) ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของห้องสมุด (บทบาทด้านบุคลากร) เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการและเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุด (บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 19 คน เสนอแนะว่า ควรกำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนน้อยกว่าครูคนอื่น ๆ และจะต้องไม่ให้ครูบรรณารักษ์ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดมากเกินไป (บทบาทด้านวิชาการ) น้อยที่สุด (2 คน) เสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องอำนวยความสะดวกในการผลิตและจัดพิมพ์เอกสารของห้องสมุด (บทบาทด้านธุรการ)

ครูบรรณารักษ์จำนวนมากที่สุด (50 คน) ได้เสนอแนะไว้ 2 เรื่อง คือ กำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนน้อยกว่าครูคนอื่น ๆ และจะต้องไม่ให้ครูบรรณารักษ์ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดมากเกินไป (บทบาทด้านวิชาการ) และจัดหางบประมาณให้ห้องสมุดให้มากขึ้น (บทบาทด้านธุรการ) รองลงมาได้แก่ จำนวน 48 คน เสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องพิจารณาความดีความชอบของครูบรรณารักษ์ด้วยความยุติธรรม (บทบาทด้านบุคลากร) น้อยที่สุด (6 คน) เสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องอำนวยความสะดวกในการผลิตและจัดพิมพ์เอกสารของห้องสมุด (บทบาทด้านธุรการ)

	ผู้บริหาร โรงเรียน (คน)	ครูบรรณารักษ์ (คน)	รวม
บทบาทด้านวิชาการ			
1. กำหนดให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนน้อยกว่าครูคนอื่น ๆ และจะต้องไม่ให้ครูบรรณารักษ์ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดมากเกินไป	19	50	69
2. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกระตุ้นให้ครูและนักเรียนใช้บริการของห้องสมุดให้มากขึ้น	20	45	65
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุดให้มากขึ้น	10	30	40
4. ให้โรงเรียนมีอิสระในการเลือกและซื้อหนังสือที่ต้องการ	10	15	25

	ผู้บริหาร โรงเรียน (คน)	ครูบรรณารักษ์ (คน)	รวม
บทบาทด้านธุรการ			
1. จัดหางบประมาณให้ห้องสมุดให้มากขึ้น	20	50	70
2. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดซื้อหรือจัดหาครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดให้เพียงพอและเหมาะสมกับสภาพของห้องสมุด	8	20	28
3. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องอำนวยความสะดวกในการผลิตและจัดพิมพ์เอกสารของห้องสมุด	2	6	8
บทบาทด้านบุคลากร			
1. ผู้บริหารจะต้องพิจารณาความคิดเห็นชอบของครูบรรณารักษ์ด้วยความยุติธรรม	12	48	60
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดหาบุคลากรมาช่วยงานห้องสมุดให้มากขึ้น	10	45	55
3. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องช่วยเหลือครูบรรณารักษ์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของห้องสมุด	20	30	50
4. ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระในการดำเนินงานห้องสมุด	3	35	40

	ผู้บริหาร โรงเรียน (คน)	ครูบรรณารักษ์ (คน)	รวม
บทบาทด้านกิจการนักเรียน			
1. ผู้บริหารควรจัดเวลาให้นักเรียนมี โอกาสเข้าใช้ห้องสมุดให้มากขึ้น	11	31	42
2. ยกย่องนักเรียนที่มาช่วยงานห้องสมุด	9	19	28
3. ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องรับฟังความ คิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อห้องสมุด	3	16	19
บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน			
1. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการ และเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุด	20	30	50
2. ส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์จัดทำ เอกสารประชาสัมพันธ์ห้องสมุด	14	21	34
3. ขอความร่วมมือจากชุมชนและสมาคม ศิษย์เก่าให้เข้ามาช่วยเหลือห้องสมุด	4	20	23